

fritidsledarskolorna

FOLKHÖGSKOLOR I SAMVERKAN

Verksamhetsberättelse 2008 - 2009

Inledning

Det har varit ett intensivt arbetsår och hur mycket arbete vi än lägger ner så känns det som det alltid finns mer vi borde ha gjort. De frågor som framförallt sysselsatt föreningen har varit FoU-verksamheten, det externa kontaktarbetet, arbete med ny gemensam utbildningsplan och kvalitetsarbetet. Att hävda utbildningens värde och status har blivit allt viktigare och vi har att dels möta den inre fienden i form av sviktande söktryck och konkurrensen om elevveckor på skolorna, samtidigt som vi måste visa utåt att vi är de mest lämpade att utbilda framtidens fritidsledare. Kontakterna med viktiga aktörer inom sektorn, inte minst Ungdomsstyrelsen, har intensifierats och har resulterat i att Fritidsledarskolorna genomfört en omfattande forskningssatsning inom fritidsområdet.

Det omfattande kvalitetsarbete vi arbetat med sedan 2006 har under året fått sin final genom att medlemsskolorna arbetat med kvalitetscertifiering och kvalitetsgrupperna har etablerat sitt arbete. Processen med att utveckla en ny gemensam utbildningsplan har kommit en bra bit på väg. Med det gedigna kvalitetsarbete vi genomfört de senaste två åren och den samlade styrka vi har i en gemensam organisation, så står vi även väl rustade för att ta diskussionen om vi ska söka in i den nya Yrkeshögskolan, eller fortsätta vara fristående folkhögskoleutbildningar. Genom att dessutom öppna vägarna för utbildade fritidsledare att få grundutbildning genom flexibla utbildningar slår vi vakt om vårt mandat att stå för fritidsledarutbildningen i Sverige.

Styrelsen för Fritidsledarskolorna överlämnar härmed verksamhetsberättelsen för verksamhetsåret 2008 -2009.

Styrelsen

Styrelsen för Fritidsledarskolorna har under verksamhetsåret bestått av följande:

Ordförande	Hans-Åke Höber, Kristinehamns folkhögskola
Vice ordförande	Diana Pettersson Svenneke, Skarpnäcks folkhögskola
Sekreterare	Ewa Friman, Karlskoga folkhögskola
Kassör	Per-Arne Höög, Jämshögs folkhögskola
Ledamöter	Eva Gullstrand, Hvilans folkhögskola Bibbi Björk Eriksson, Vimmerby fhsk Mikael Löfgren, Viskadalens folkhögskola Mats Havström, Göteborgs folkhögskola (t.o.m. 24/4) Marie Eriksson, Valla folkhögskola (fr.o.m. 24/4) Kenneth Hedström, Valla folkhögskola (t.o.m. 3/2) Thor Fossland, Värnamo folkhögskola (fr.o.m. 3/2)

Adjungerad ekonomihantering	Willy Brink
Arvoderade tjänster:	
Kvalitetssamordnare	Hans-Åke Höber
Projektsamordnare FoU	Bibbi Björk Eriksson

Styrelsens arbete

Styrelsearbetet har huvudsakligen bestått i att:

- Följa och ge direktiv till kvalitetsarbetet
- Upprätthålla det interna kontaktarbetet med medlemsskolorna
- Utveckla det externa kontaktarbetet med bl. a Ungdomsstyrelsen, Fritidsforum och SKL
- Samordna och genomföra marknadsföringsinsatser och utveckla hemsidan,
- Leda och samordna arbetet med en ny utbildningsplan
- Följa och bevaka införandet av Yrkehögskolan,
- Förnya och utveckla Fritidsledarskolornas FoU - arbete,
- Strukturera styrelsearbetet, genomföra vårkonferensen samt förbereda årsmötet.

För att bereda styrelsens arbete samt att verkställa styrelsens beslut har, utöver ledamöterna, Hans-Åke Höber avlönats på 10 % tjänst som arbetande ordförande/kvalitetssamordnare under verksamhetsåret, Bibbi Björk Eriksson på 25 % tjänst som samordnare för forskningsprojektet, med medel från Ungdomsstyrelsen samt Willy Brink för ekonomihantering.

Styrelsens möten

Styrelsen har sammanträtt vid följande tillfällen under verksamhetsåret:

2008: 12/11, 12/12

2009: 21/1, 3/3, 3/4, 15/5, 11-12/6, 17/9, 2/10, samt 28/10

Föreningens inre arbete

Årsmötet

Fritidsledarskolornas årsmöte 2008 ägde rum 11-12 november på Sigtuna folkhögskola. Samtliga medlemsskolor, förutom Vara folkhögskola, var representerade.

För att inleda samtalet om hur kunskaper och färdigheter kan beskrivas och mätas inför arbetet med en ny utbildningsplan, hade två intressanta gästföreläsare bjudits in. Först ut var Lars Gustafsson, f.d. folkhögskollärare, nu forskare vid Göteborgs universitet kring bl.a. vuxnas lärande, som gav en ”kritisk betraktelse över valideringsdiskursen”. Därefter presenterade Kerstin Mustel sin utredning om validering inom folkbildning och informellt lärande.

Två propositioner från styrelsen behandlades och årsmötet kunde efter förberedande samtal och revideringar av förslagen enas om riktlinjer för vilka utgångspunkter som ska gälla för beslut om utbildningsbevis för flexibel fritidsledarutbildning och hur kvalitetscertifiering av våra utbildningar ska genomföras.

Årsmötet riktade ett särskilt tack till lärarlaget på Sigtuna folkhögskola för gästfrihet och ett väl organiserat årsmöte.

Vårkonferensen

Vårkonferensen arrangerades på Hvilans folkhögskola den 23-24 april. I samband med vårkonferensen hölls extra möte för fyllnadsval till styrelsen. Huvudpunkten på konferensen var inledande genomgång och workshop om arbete med ny utbildningsplan. Andra aktuella frågor som behandlades var Yrkeshögskolan och rekryteringsläget.

Lärlarlaget på Hvilan hade lagt ner stort arbete på att göra vårkonferensen minnesvärd, där bland annat en spännande utlandsresa ingick i arrangemanget.

Rektorsträffar

Det är av stor vikt att medlemsskolornas ledning känner delaktighet i och ansvar för föreningens utveckling. I samband med vårt kvalitetsprojekt och engagemanget i utredningen om Yrkeshögskolan förra verksamhetsåret lyckades ett stort intresse från rektorerna skapas. Kenneth Hedström, Valla folkhögskola, fick årsmötets förtroende att fortsätta samla rektorsgruppen under verksamhetsåret 2008 – 2009. Två samlingar för rektorer har genomförts under verksamhetsåret; 12/11 i anslutning till årsmötet och 3/2 på Hvilans folkhögskola. Frågan om deltagarrekrutering, kvalitetsarbetet och Yrkeshögskolan har varit de väsentligaste punkterna på dessa träffar.

Nätverket för Kvinnliga Fritidsledarlärare

Nätverket träffades 29-30 januari på Lidingö Folkhögskola. Årets träff samlade rekordmånga deltagare, 21 stycken från olika fritidsledarutbildningar. Forskare Fanny Ambjörnsson föreläste om "Vad är Queer". Kajsa Jugnelius, Skarpnäcks folkhögskola och Åse Rickard från Demokratiakademin berättade om projektet "Jämställdhet på folkhögskola" Tillsammans med Lotta Dahmberg, Lidingö folkhögskola, gjorde vi ett forumspel. Tillsammans med Anki Falk, Lidingö folkhögskola gjorde vi en livsvandring runt skolans omgivning.

FoU

Under året har Bibbi Björk Eriksson, som samordnare för de forskningsprojekt som vi erhållit pengar från US till, kontinuerligt haft kontakt med forskaren Hans-Erik Olson, Stockholm, Hans Ekbrand, Göteborg samt Eva Granlund,

Luleå Tekniska Universitet. Forskarna föredrog sina rapporter för styrelsen och inbjudna intressenter i mars 2009 på Valla Folkhögskola. Under våren har sedan rapporterna tryckt upp för distribution.

Boken ”Fritidsledares tysta kunskap”

Mats Havströms och Diana Pettersson-Svennekes forskningsrapport "Fritidsledares tysta kunskap" har varit stort både inom och utanför fritidsledarutbildningarna.

Samarbete och kontaktarbete internt

Sekreteraren har ansvarat för att protokollen från styrelsemötena, så snart de justerats, lagts ut på föreningens konferens på First Class. Protokollen har också gjorts fylligare och mer informativa, så medlemsskolorna lättare ska kunna få inblick i styrelsens arbete.

Bengt Widman har arvoderats för att skapa och underhålla Fritidsledarskolornas konferenser på First Class. Målet är där att både ge extern information till alla användare av folkbildningsnätet och ge intern information till medlemsskolorna. Där finns konferenser för spridning av nyheter och tillhandahållande av gemensamt material.

Samarbete och kontaktarbete externt

Kontakt med Fritidsforum

Styrelsen har haft fortsatt samarbete med Fritidsforum. Vi hade en gemensam utställningsmonter på Ungdomsstyrelsens rikskonferens i Stockholm 27-28 nov-08.

Fritidsledarskolorna har tillsammans med Fritidsforum, SKL, Malmö Högskola och Luleå Universitet bildat nätverket; *Kunskapsutveckling i dialog*, och under våren 2009 samlades intresseorganisationer från sektorn på Långholmen i Stockholm för att diskutera formerna för nätverket samt fortsatt arbete. I juni 2009 fick Fritidsforum tillsammans med Fritidsledarskolorna medel från

Ungdomsstyrelsen till tre förstudier kring policy, pedagogik och mötesplatser för unga. Projektmedel finns till 2010-03-31.

Kontakt med Ungdomsstyrelsen

FoU-projektet har pågått under hela verksamhetsåret, vilket medfört att Fritidsledarskolorna kontinuerligt haft kontakt med Ungdomsstyrelsen. Projektet avslutas under hösten 2009 och är redovisat till Ungdomsstyrelsen. Fritidsledarskolornas fortsatta kontakter med Ungdomsstyrelsen kommer bland annat att ske genom det nya projektet, *Kunskapsutveckling i dialog*.

Information och marknadsföring

- Annonsering via syoguiden och Studentum har fortsatt under året. Vi har också deltagit i Studentums Studiestartturné där de har spridit vårt infomaterial. Våra bokmärken har också funnits med i infopåsar som Studentum delade ut i samband med högskoleprovet.
- Inför årets ansökan har annonsering skett i "Kommunalarbetaren"
- Arbete med att uppdatera och mer levandegöra hemsidan har påbörjats. Bland annat har samtliga fritidsledarskolor uppmanats att skicka in bilder till denna samt intressanta artiklar från olika tidskrifter
- Eva Granlunds sammanfattande artikel om sitt forskningsprojekt har skickats till ett antal facktidningar
- Vi har synt i flera tidningsartiklar bland annat i Fria Tider. Där har Hans-Åke Höber och Diana Pettersson Svenneke skrivit och debatterat med Hans-Erik Olsson
- Organisationens kvalitetsarbete har omnämnts i SFHL:s facktidning där man också har publicerat en intervju med Hans-Åke Höber
- Det har också publicerats en artikel i Studievägledarnas tidning som redigerats av Agneta Wallin, men bygger på artikeln i Fria tider.
- En enkät med uppföljning av hur våra studerande fått information om utbildningen har genomförts av Per-Arne Höög.
- Nytt PR-material att använda på mässor håller på att utarbetas

- Nyhetsbrevet som görs av Jens Eriksson vid Kunskapscentrum på Skarpnäcks folkhögskola finns på Folkbildningsnätet/Fritidsledarskolornas ikon och på hemsidan.

Verksamhetsfrågor

Kvalitetsarbetet

Under verksamhetsåret har medlemsskolorna arbetat med självskattning utifrån vårt kvalitetscertifieringsinstrument . Den sista pusselbiten i processen – etablerandet av ett centralt utbildningsråd, tillika certifieringskommitté, är ännu inte formad. Det omfattande externa kontaktarbete som våra FoU-projekt inneburit innebär dock goda utsikter att etablera ett centralt utbildningsråd under 2010.

Utbytet mellan skolor i kvalitetsgrupper har också varit en viktig faktor i kvalitetsarbetet under året. Medlemsskolorna har organiserat sig i följande kvalitetsgrupper:

- 1 Jämshög, Markaryd, Värnamo, Eslöv och Hvilan
- 2 Axevalla, Viskadalen, Göteborg, Ljungskile och Vara;
- 3 Hagaberg, Lidingö, Birka, Vimmerby och Gamleby;
- 4 Karlskoga, Kristinehamn, Sigtuna och Örebro,
- 5 Kjesäter, Skarpnäck och Valla.

Under året har det samordnade kvalitetsarbetet fr.o.m. årsmötesbeslutet 2005 tom. årsskiftet 2008-2009 slutrapporterats till Folkbildningsrådet och övergått från att vara ett projekt till reguljär verksamhet

Ny utbildningsplan

Styrelsen har under det gångna verksamhetsåret påbörjat arbetet med att revidera den Gemensamma utbildningsplanen. Frågan har diskuterats i de olika kvalitetsgrupperna och vid vårkonferensen på Hvilans folkhögskola avsattes tid för fortsatt arbete. Synpunkter från kvalitetsgrupperna och arbetet vid vårkonferensen har sammanställts och presenteras vid 2009 års höstkonferens. Vidare kommer höstkonferensen vid Axevalla folkhögskola, att förutom årsmötesförhandlingar i huvudsak handla om fortsatt gemensamt arbete gällande "learning outcomes", d.v.s. överenskommelser gällande det rent innehållsmässiga i fritidsledarutbildningen.

Vart tog de vägen?

Denna undersökning är genomförd för att ta reda på arbetssituationen för de kursdeltagare som lämnade fritidsledarutbildningarna 2008.

Under 2008 avslutade 312 studerande sin utbildning till fritidsledare och vid undersökningstillfället i januari 2009 som besvarades av 279 före detta studerande hade 83 % anställning i någon omfattning. Bland dem som erhöll utbildningsbevis hade hela 88 % anställning (räknar man bort de som var föräldrarlediga och studerande hade 96 % anställning) medan motsvarande bland dem som inte fick utbildningsbevis var endast 58 %.

Undersökningen visar att utbildningen inte missgynnar något kön vare sig i antagningen (57 % kvinnor och 43 % män) eller att den på något tydligt sätt visar att just något kön skulle ha svårare att erövra utbildningsbeviset. 80 % av kvinnorna och 83 % av männen klarade sina studier i sådan omfattning att de fick utbildningsbevis.

Undersökningen visar dessutom att även om alla utbildade inte fått arbete så är andelen arbetslösa visserligen mycket mindre bland dem som fått utbildningsbevis (4 %) än bland de utan beviset (26 %).

74 % av de med utbildningsbevis bedömer att de arbetar med något som är relevant för utbildningen.

Rekrytering och antagning

Antalet ansökningar

Ansökningsantalet är efterfrågat i april månad efter att ansökningstiden den 15 april passerats. För åren 2007 och 2009 har även en mätning skett per den 1 sept., då vi noterat att de sökande söker även efter det att ansökningstiden utgått. Inför läsåret 2009/2010 gjorde 22 skolor intagning. Antalet ansökningar till dessa skolor uppgick i april månad till 1105 (Medel: 50,2 per skola) och i septembermätningen till 1350 (Medel: 61,3 per skola).

Antalet ansökningar detta år är alltså det högsta sedan 2001, både till absoluta och relativa tal sett.

För jämförelse med tidigare år se nedanstående tabell.

Antalet ansökningar 2001-2009

År	Ansökningar	Medel	Antal skolor
2001	1121	37,4	30*
2002	967	32,3	30**
2003	902	33,4	27
2004	919	34,0	27
2005	1030	39,6	26
2006	902	37,5	24***
2007 april	864	39,2	22
2007 sept.	1118	50,8	22
2008	641	31	21
2008 sept.	835	39,7	21
2009 april	1105	50,2	22
2009 sept.	1350	61,3	22

* uppgift från en två skolor saknas

** tre av dessa skolor startade ej åk.1 till hösten

*** uppgift från en skola saknas

Antalet deltagare (september)

Antalet deltagare vid de 22 skolor som antog elever till läsåret 2009/2010 uppgick i september månad till 410 stycken i åk.1 . En stor ökning med tidigare år. Det totala antalet kursdeltagare uppgår till 690 vilket innebär ett medeltal på 31,4 per skola.

Antalet deltagare 2001-2009

År	Antal Delt.	Antal skolor	Medel	Åk.1	Antal skolor	Medel	Åk.2	Antal skolor	Medel
2001	1035	33	31,3	528	32	16,5	507	33	15,4
2002	933	32	29,2	460	27	17,0	473	32	14,8
2003	834	27	30,9	453	27	16,8	381	26	14,6
2004	872	27	32,3	468	27	17,3	404	27	15,0
2005	842	27	31,2	432	26	16,6	410	27	15,2
2006	749	25	30,0	374	25	15,0	375	25	15,0
2007	712	23	31,0	359	22	16,3	353	23	15,3
2008	644	22*	29,2	319	22*	14,5	325	22*	14,7
2009	690	22	31,4	410	22	18,6	280	22	12,7

*Här ingår för Göteborgs fhsk antal kursdeltagare i åk. 2 resp. åk.3

Slutord

I de två senaste årens verksamhetsberättelser har vi bland annat skrivit i slutordet;

”Att folkbildningen i allmänhet och fritidsledarutbildningen i synnerhet lever och är vid god hälsa har varit uppenbart ett år som detta. Det är svårt att minnas ett lika aktiv och intensivt år som det gångna. Organisationen har lyfts fram och vi upplever att Fritidsledarskolorna alltmer räknas med som en viktig aktör inom fritidssektorn.”

Det känns fantastiskt att kunna upprepa detta även i år. Dessutom har vi i år vänt en trend med sjunkande söktryck och minskat antal medlemsskolor. Det kan mycket väl vara så att arbetsmarknadsläget och konjunkturen ger oss en tillfällig stabilisering, men vi vill tro och hoppas att även våra gemensamma krafttag för att stärka våra utbildningar internt och externt bidragit till att vi står starkare rustade än på länge.

Inget tyder på att nästa verksamhetsår blir mindre intensivt. Vi vill tacka medlemsskolorna för ett stort engagemang i kvalitetsarbetet och arbetet med en ny utbildningsplan under året. Organisationens styrka är aldrig större än vad medlemmarna gör den till. Vi är övertygade om att det är endast genom att samarbeta, och ha tillit till både organisationen och varje skolas enskilda insatser, som vi kan fortsätta att vara ledande inom vårt område.

Med detta tackar styrelsen för det förtroende vi haft att leda föreningen under verksamhetsåret.

Fritidsledarskolornas styrelse i oktober 2009

Hans-Åke Höber

Thor Fossland

Ewa Friman

Bibbi Björk Eriksson

Per-Arne Höög

Mikael Löfgren

Diana Pettersson-
Svenneke

Marie Eriksson

Eva Gullstrand